

Graviton

Nákresy nejsou ve skutečně velikosti. (!)

To by snad každý poznal, ne?

Tak tohle je Graviton, záhadný dopravní prostředek, který jsme našli v dědově tajné místnosti. Martin ihned začal studovat dědovy poznámky a plány, on je totiž náš bratranec technický typ a od malička dobrý matematik, občas nám vypráví věci, kterým s Veronikou vůbec nerozumíme. Myslím, že podědil vztah k technice po našem dědečkovi. Z dědových poznámek a plánů vyčetl přímo neuvěřitelné podrobnosti.

Okno

PŘÍSTÁVACÍ LYŽINY

VÝŠKOVÉ KLAPKY

SMĚROVKA

VRTULE

MŮŽE BÝT POHÁNĚNA ELEKTROMOTOREM NEBO NAOPAK POHÁNĚT DYNAMO, KTERÉ NABÍJÍ BATERIE.

ŘEZ GRAVITONEM

Poklop a vchod

ULOŽENÍ PLACHET

PARNÍ STROJ

OBYTNÁ ČÁST

GRAVITON BYL ZAŘÍZEN SKROMNĚ, ALE VELMI POHODLNĚ. AČKOLIV MĚL JEN DVĚ LŮŽKA, NEVADIL TO, PROTOŽE JEDEN Z NÁS MUSEL BÝT STÁLE U ŘÍZENÍ.

ULOŽENÍ GRAVITONŮ

PILOTNÍ ČÁST

BATERIE

O POHON A NABÍJENÍ BATERIÍ SE STARAL MENŠÍ PARNÍ STROJ V ZADNÍ ČÁSTI TRUPU.

NÁKRES VÁLCE S PÍSTEM JSME NAŠLI V DĚDOVĚ TRUHLE.

PLACHTY NA BOČÍCH BYLO PODLE PLÁNŮ MOŽNĚ ROZTÁHNOUT PO STRANÁCH PLOVIDLA.

Píst parního stroje

Ojnice

PÁKA UVOLŇUJÍCÍ PLACHTY

OVLÁDÁNÍ DYNAMY A VRTULE

ALFONSOHLED SE SCHOPNOSTÍ RENTGENOVÉHO VIDĚNÍ

PÁKA STUPÁNÍ. TO JE PŘESNĚ TA, KTERÁ NÁS POSLALA NA CESTU KOLEM SVĚTA.

PŘÍSTROJOVÁ DESKA

Z PALUBNÍ PŘÍSTROJOVÉ DESKY SE OVLÁDÁ CELÝ DĚDEČKŮV VYNÁLEZ. PILOTEM A PALUBNÍM INŽENÝREM SE STAL MARTIN A VELMI BRZY ŘÍDIL STROJ S MISTROVSTVÍM ZKUŠENÉHO PILOTA.

TLAKOMĚR

VOLTMETR

UKAZUJE NAPĚTÍ V BATERIÍCH. JE ŽIVOTNĚ DŮLEŽITÝ, PROTOŽE VYBITÉ BATERIE ZNAMENAJÍ TĚMĚŘ JISTÝ PÁD.

VYPÍNAČE TOPENÍ A VĚTRÁNÍ

TEPLOMĚR VNITŘNÍ TEPLoty

TEPLOMĚR VENKOVNÍ TEPLoty

ALFONSOHLED

DĚDEČKŮV ALFONSOHLED BYL VYNÁLEZ K NEZAPLACENÍ. KDYŽ JSME STUDOVALI DĚDOVÉ PLÁNY, JEŠTĚ JSME NETUŠILI, JAKÉ ÚŽASNÉ POHLEDY NĀM NABÍDNE. DÍKY NĚMU JSME MOHLI VIDĚT DO NITRA VĚCÍ JAKO NA RENTGENU.

TERRAMETR

PŘÍSTROJ UDÁVÁ OKAMŽITOU POLOHU GRAVITONU. NA JAKÉM PRINCIPU PRACUJE, JSME SE NEDOZVĚDĚLI, ALE FUNGOVAL SPOLEHLIVĚ.

Když Martin skončil se studiem plánů, prohlásil, že je to určitě létající stroj a musíme ho okamžitě vyzkoušet. Zděšeně jsme se po sobě s Veronikou podívali, ale to už bratranec beze slova odběhl. Za chvíli se vrátil s plnou náručí dřeva a řekl nám, že jestli tam budeme jen tak stát a on bude muset nanosit dřevo pro parní stroj Gravitonu sám, že si ho také sám vyzkouší a my si můžeme zůstat na zemi. Sice jsme ještě netušili, o jakém parním stroji to mluví, raději jsme mu ale začali pomáhat. Co kdyby to přece jen létalo.

Za chvíli bylo dřeva dostatek a rozdělali jsme oheň v něčem, co připomínalo kotel. V podobném topí babička, tenhle byl ale o hodně menší. Najednou Martin zděšeně vyjel a znovu odběhl. Než jsme se s Veronikou stihli začít obávat, vrátil se s vědrem vody a povídal, že by málem zapomněl na to, že bez vody by se pára těžko vytvořila. Celé vědro pak nalil do kotle. Všechno tohle podivné dění sledoval vyjeveně z kouta náš pes Edgard.

Martin přiložil další polínko pod kotel a uvnitř přístroje se začaly ozývat váhavé zvuky. Vysvětlil nám, že začal pracovat parní stroj a že je potřeba více páry, aby se rozběhl naplno. Zvuky se brzy opravdu změnily v pravidelné klapání a tlumené syčení. Pak Martin řekl, že ještě musíme umístit malé gravitony, v plánech nazvané antigravitační tělesa, a mělo by být vše připraveno. Sáhl do dědovy bedny pro čtyři kovové předměty a umístil je dle plánů. Potom poznamenal, že teď si musí přečíst, jak se stroj ovládá, a máme být chvíli zticha. K prostudování příručky pilota Gravitonu už však nedošlo.

TOHLE JE ZAŘÍZENÍ, KTERÉ VYPADÁ TROCHU JAKO OBYČEJNÁ KAMNA, VE SKUTEČNOSTI JE TO KOTEL, V NĚMŽ SE MĚNÍ VODA NA PÁRU. MARTIN NÁM K NĚMU PODAL CELÝ VĚDECKÝ VÝKLAD, KTERÝ JSEM SE SNAŽIL ZAPAMATOVAT, ALE NEPODÁŘILO SE MI TO. PŘECE JEN JSEM VÍCE ZAMĚŘENÝ PŘÍRODOVĚDNĚ A TYHLE VĚCI PŘENECHÁM K VYSVĚTLENÍ MARTINOVÍ.

Právě v okamžiku, kdy ji bral do rukou, se na palubní desce pomalu pohnula ručička jakéhosi přístroje, později jsem se dozvěděl, že je to voltmetr signalizující dostatečně elektrické napětí v bateriích. Chtěl jsem na to upozornit Martina, ale když jsem se otočil, nedopatřením jsem zavadil o jednu z pák na přístrojové desce. Než jsem stačil něco udělat, odlepil se těžký Graviton od podlahy a začal prudce stoupat. V mžiku prorazil prkna zakrývající strop a vyhoupl se i s námi vysoko nad vesnici.

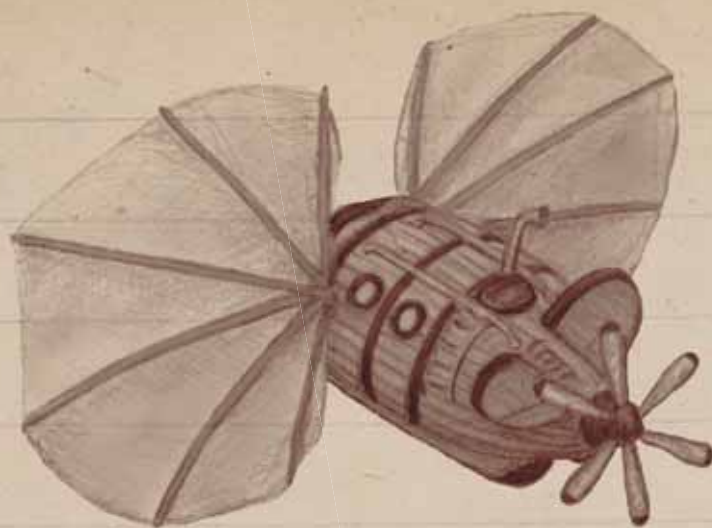
Chvíli jsme v němém úžasu sledovali v kulatých okénkách zmenšující se krajinu, než jsme pochopili, co se stalo. Letěli jsme velkou rychlostí nezařítelně vzhůru ve stroji, o jehož ovládní jsme neměli nejmenší tušení.

To, že letíme bylo natolik nepochopitelné, že trvalo několik dlouhých vteřin, než se Martin vrhnul k řídicím pákám a jednu zkusil přitáhnout k sobě. Namísto zpomalení stoupání došlo k uvolnění plachet na bocích. Jejich hlasité roztažení jsme pocítili i v záchvěvu loďi. To mělo za následek, že mimo rychlého letu vzhůru Graviton navíc ještě prudce vyrazil vpřed silou větru, který se opřel do rozvinutých plachet.

Veronika pištěla a Martin překotně listoval v dědových poznámkách, aby zjistil, jak se stroj ovládá. Já jsem si zakrýval uši. Jednak jsem nevěděl, co bych měl jiného dělat, a potom, Veronika pištěla opravdu nesnesitelně. Konečně Martin papíry odložil a vrhl se k přístrojové desce.

Zatáhl za jednu z pák a Graviton přestal stoupat. Byl nejvyšší čas, protože kvůli rychle klesající teplotě jsme se již celí třásli zimou a velmi těžko se nám dýchalo. Martin řekl, že teď už snad zvládne i přistání, a že jdeme hned na věc. Když jsme se ale dostali až pod bílou hradbu oblaků, zůstali jsme jen vyjeveně koukat. Namísto očekávané zeleně luk a polí jižní Francie, jsme se vznášeli nad nekonečnou hladinou moře. Veronika řekla, že nám teda oběma pěkně děkuje, a že nemáme pochybovat o tom, že to všechno poví babičce a rodičům. Martin jen suše odpověděl, že pokud přežijeme tohle, pak už pár pohlavků od táty přežije taky, a ať Veronika místo vyhrožování raději přiloží pod kotel, protože dochází pára a potřebujeme se rychle dostat zpět nad francouzské pobřeží. Veronika je sice moje sestra, ale tentokrát jsem musel souhlasit s bratřancem, který většinou dokáže rychle a správně odhadnout situaci. Tentokrát se ovšem bohužel mýlil, když předpokládal rychlý návrat k francouzským břehům. Naše dobrodružná pouť právě začala.

S takovým nedostatkem vstupních informací by se zmýlil každý. Nevím, proč je mi to zde vyčítáno.

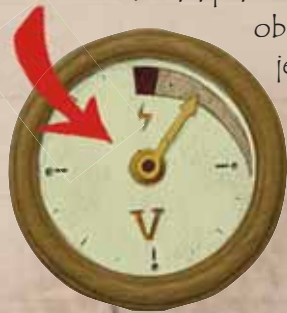
To není výčitka, ale pravdivý popis události

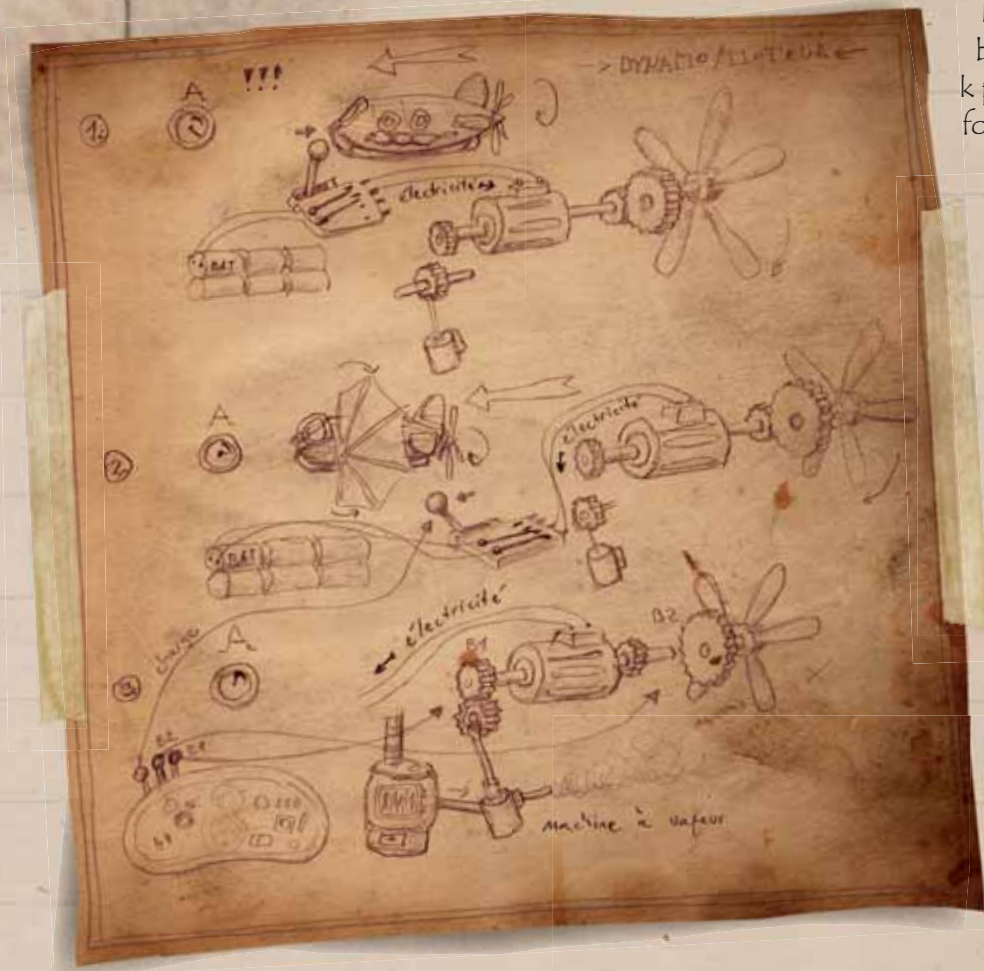

Už skoro hodinu jsme letěli nad mořem a nikde jsme nespatriili ani malinký ostrůvek, kde by se dalo dosednout na zem. Zeptal jsem se, proč s tím návratem do Francie stále otálíme. Martin procedil skrz zuby, že se celou dobu nesnaží o nic jiného, a dál studoval dědovy poznámky. Po chvíli řekl, že musíme stáhnout boční plachty a nahodit motor, který pohání vrtuli. Obojí jsme udělali přesně podle pokynů v plánech a pákou ovládací křídélka jsme provedli změnu kurzu. Graviton se zhoupl a poslušně nabral směr na sever k pobřeží Francie.

Chvíli jsme mysleli, že máme vyhráno. Pak ale začal Martin nervózně sledovat voltmetr. Bylo vidět, že usilovně přemýšlí, znovu rozvinul dědovy plány a začal v nich listovat. Najednou vyskočil a beze slova zatáhnul za páku, která uvolňovala plachty a zmáčknul tlačítko vypínající pohon vrtule. Graviton se zapotácel ve vzduchu a opět se s námi obrátil do původního směru, pryč od francouzského pobřeží. Téměř současně jsme s Veroniku vykřikli, jestli se Martin nezbláznil, a jak může dělat takové věci, aniž by se s námi poradil. Martin se posadil na lavici a zeptal se nás, jestli jsme si všimli, že pohon s vrtulí byl o poznání pomalejší. Odpověděl jsem mu, že já jsem si toho teda všiml, ale že mi rozhodně připadá rozumnější letět pomalu domů než rychle na opačnou stranu. Martin nám ukázal dědovy plány a začal vysvětlovat, že je problém v tom, že pohon vrtule ubírá energii bateriím. Máme prý dvě možnosti: Buď letět s pohonem zpět na sever, ale při malém množství dřeva, které nám zbývá, brzy vyčerpáme veškerou energii a tato možnost skončí pádem do mořských hlubin.

Nebo budeme muset drahocennou energii baterií šetřit pro gravitony, a pak musíme k pohonu využít větru, který ale k naší smůle fouká opačným směrem. Vrtule je ale prý při tomto způsobu vzduchoplavby poháněná větrem, roztáčí dynamo a dodává energii do baterií spolu s parním strojem, a je tedy velká pravděpodobnost, že se bez větších problémů dostaneme až k pobřeží, Francie to ale nebude. Chvíli bylo ticho a pak se Martin zeptal, pro kterou možnost jsme se rozhodli. Já i Veronika jsme řekli, že volíme let na jih s pohonem větru. Spadnout do moře se nám samozřejmě nechtělo. Martin odpověděl, že si to myslel, a povýšeně se otočil k přístrojové desce. Veronika řekla, že matematici a technicky zaměřeni lidé jsou někdy nesnesitelní, i když je jim teprve třináct let.

DĚDOVY POZNÁMKY S POPISEM
FUNKČNOSTI MOTOROVÉHO Pohonu
VRTULE GRAVITONU

Asi po dvou hodinách letu jsem bratřancem nabídnul, že budu pilotovat. Martin ale prohlásil, že bude Graviton raději řídit sám, protože by se dědovi nemohl podívat do očí, kdyby svěřil jeho vynález takovému technickému neumětelovi, jako jsem já. Připomněl jsem mu, že děda je již dva roky nezvěstný, takže o nějakém podívání do očí nemůže být ani řeč. Na to mi bratranec už neodpověděl a jen pevněji sevřel pilotní páku, tak jsme já i Veronika ulehli na lavice a usnuli.

Probudily mě až ranní paprsky slunce. Vyhlédl jsem bočním okénkem. Stále jsme letěli nad mořem. Martin usnul s pilotní pákou pod hlavou. Zatřásl jsem s ním, setřel jsem vodní kapky na předních oknech a zavýsknul jsem radostí. Několik kilometrů před námi byl jasně zřetelný pás pevné země! Byli jsme zachráněni. Martin prokázal, že ovládnutí Gravitonu podle dědových instrukcí mistrně zvládl, a přistáli jsme nedaleko pobřeží. Hned jsme se vydali najít něco k snědku.

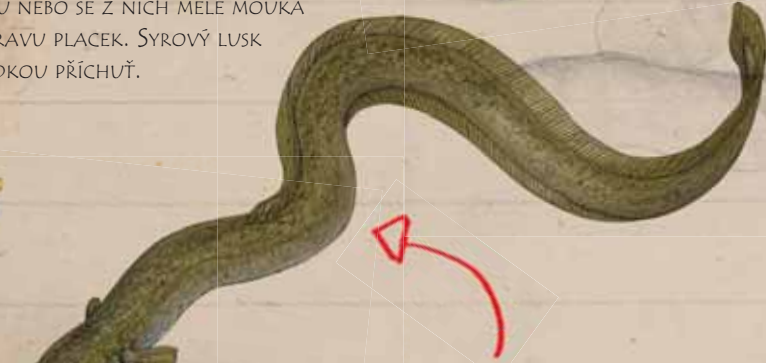
Teď jsem se mohl zase blýsknout já se svými přírodovědnými znalostmi. Pojmenoval jsem většinu rostlin, na které jsme při výpravě za potravou narazili. Když jsem určil i ryby, které se nám podařilo ulovit v tůni, sklídl jsem pochvalu Veroniky i Martina a prohlásili mě za přírodovědce výpravy. Martina jsme zase na oplátku zvolili vrchním palubním inženýrem a včerejší rozepře byla rychle zapomenuta.

Ryba byla opravdu skvělá.

TAHLE ROSTLINA MŮŽE DORŮST AŽ DO VÝŠKY VÍCE NEŽ PATNÁCTI METRŮ. ŘÍKÁ SE JÍ SVATOJÁNSKÝ CHLĚB. JEJÍ LUSK OBSAHUJE NĚKOLIK SEMEN, KTERÁ SE MOHOU POUŽÍT I JAKO NÁHRADA ZA KÁVU NEBO SE Z NICH MELE MOUKA PRO PŘÍPRAVU PLACEK. SYROVÝ LUSK MÁ SLADKOU PŘÍCHUŤ.

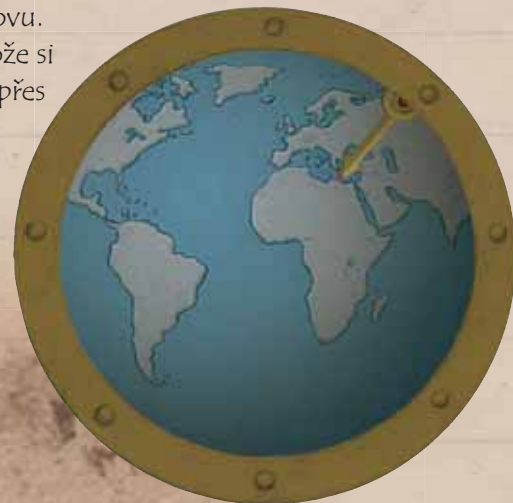

I KDYŽ TENTO ŽIVOČICH PŘIPOMÍNÁ VÍCE HADA, PŘESTO JE TO RYBA. JMENUJE SE ÚHOŘ A MŮŽE BÝT AŽ METR DLOUHÝ. DLOUHO BYLO PRO LIDI TAJEMSTVÍM, JAKÝM ZPŮSOBEM A KDE SE TYTO RYBY ROZMNOŽUJÍ. TEPRVE NEDÁVNO BYLA NALEZENA VAJÍČKA ÚHOŘŮ V SARGASOVÉM MOŘI NA VÝCHOD OD SEVERNÍ AMERIKY A ZJISTILO SE, ŽE TYTO RYBY PUTUJÍ KVŮLI ROZMNOŽOVÁNÍ DLOUHÉ STOVKY KILOMETRŮ.

ÚLOVEK JSME SPOLEČNĚMI SILAMI UPEKLI NA OHNI. NEMĚLI JSME CHLĚB ANI SŮL, PŘESTO TO BYLY TY NEJLEPŠÍ RYBY, JAKÉ JSME KDY JEDLI.

Dobrý oběd nám spravil náladu a začali jsme plánovat další postup. Dohodli jsme se, že musíme nejdříve určit naši polohu, abychom věděli, kterým směrem se máme vydat k domovu. V Gravitonu jsme našli mapy, ale Veronika řekla, že nám teď budou k ničemu, protože si prý na palubním kompasu všimla, že vítr cestou stále měnil směr z jihovýchodního přes jižní až na jihozápadní. Navíc se prý směr větru mohl změnit, když jsme spali, takže můžeme být ve Španělsku, na Sardinii nebo v Itálii a v nejhorším případě i v Africe. Bez určení polohy jsme ale nemohli vědět, kam se máme vydat. Náhle si Veronika vzpomněla, že na přístrojové desce je navigátor dědečka Alfonse a že si všimla, že jeho ručička stále ukazuje naši aktuální polohu. Běželi jsme do kabiny Gravitonu. Na desce byl připevněn malý globus a nad ním svítil nápis terrametr. Při pohledu na něj nás dobrá nálada hned opustila. Ručička terrametru bez pohnutí ukazovala na sever Afriky.

Ačkoliv jsme my vědci pro někoho nesnesitelní, je jasné, že svými znalostmi zachraňujeme výpravy, jako je tato, a jejich členové by nám měli být vděční, i když jim je teprve třináct let.

NEKONEČNÁ POUŠŤ

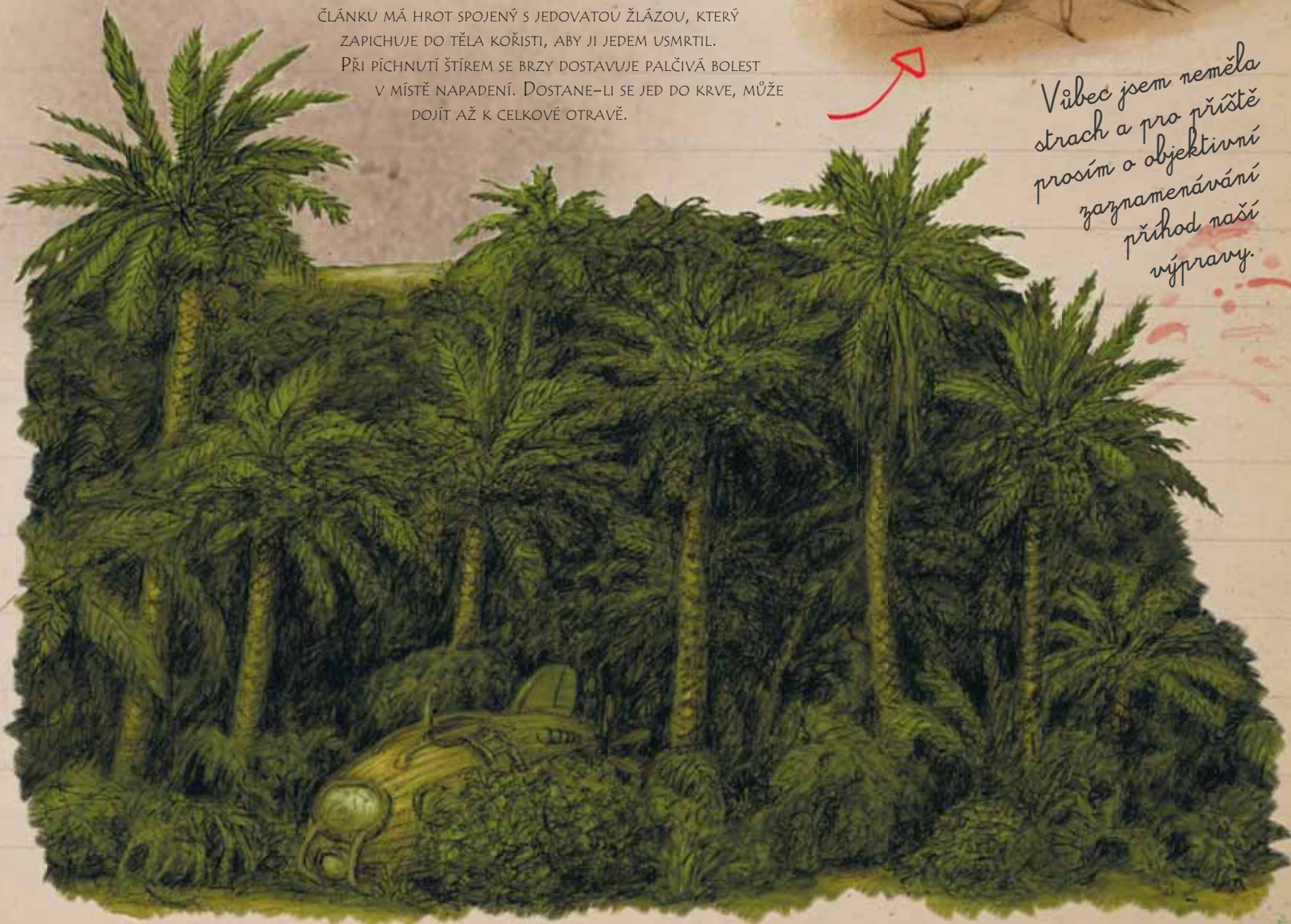
19. 7. 1931

Veronika řekla, že máme jedinou možnost: najít obydlené místo a lidi, kteří by nám pomohli dostat se zpět domů. My s Martinem jsme souhlasili, tak jsme rychle doplnili zásoby dříví a znovu jsme vzlétli. Protože Veronika ráno prokázala skvělé zeměpisné znalosti, byla jednohlasně zvolena navigačním důstojníkem. Intenzivní vítr vanoucí jižním směrem mocně vzdouval plachty a vzdaloval nás od pobřeží směrem do vnitrozemí afrického kontinentu. Ráz krajiny se velmi rychle měnil. Zelená úbočí hor vystřídala vyprahlá krajina s velmi řídkým porostem. Brzy však i poslední ostrůvky vegetace nahradil jen rozžhavený písek. Směr větru začal odpoledne přecházet z jižního na západní, krajina však byla stále stejná. Nedlouho po západu slunce jsme v dálce před námi zahlédli světla ohňů. Poslední večerní paprsky dávaly tušit obrysy polorozpadlých stavení obklopených z jedné strany hustým palmovým hájem. Rozhodli jsme se přistát ve skrytu na okraji oázy, abychom svým přiletem nevzbudili paniku. Také jsme chtěli Graviton utajit, dokud to bude možné. Tíše jsme se snesli do křovisek mezi palmami. Když jsme vyskákali z Gravitonu, Edgar začal na něco usilovně vrčet. Opatrně jsme se k němu přiblížili a spatřili jsme velkého štíra, který právě začal před psím útočníkem prchat. Edgar nás možná zachránil od velkých problémů, které by nás čekaly, kdybychom na štíra omylem šlápli. Martin poznamenal, že si musíme uvědomit, že nejsme u babičky na zahradě, a budeme muset být velmi obezřetní. Veronika na to řekla, že moc dobře ví, že nejsme na zahradě u babičky, a že si také dobře uvědomuje, kdo za to může. Tím pro tuto chvíli naše debata skončila.

ŠTÍR PATŘÍ MEZI PAVOUKOVCE A JE DOCELA NEBEZPEČNÝ.
ZADEČEK MÁ ROZDĚLEN NA DVĚ ČÁSTI. NA POSLEDNÍM
ČLÁNKU MÁ HROT SPOJENÝ S JEDOVATOU ŽLÁZOU, KTERÝ
ZAPICHUJE DO TĚLA KOŘISTI, ABY JI JEDEM USMRTEL.
PŘI PÍCHNUTÍ ŠTÍREM SE BRZY DOSTAVUJE PALČIVÁ BOLEST
V MÍSTĚ NAPADENÍ. DOSTANE-LI SE JED DO KRVE, MŮŽE
DOJÍT AŽ K CELKOVÉ OTRAVĚ.

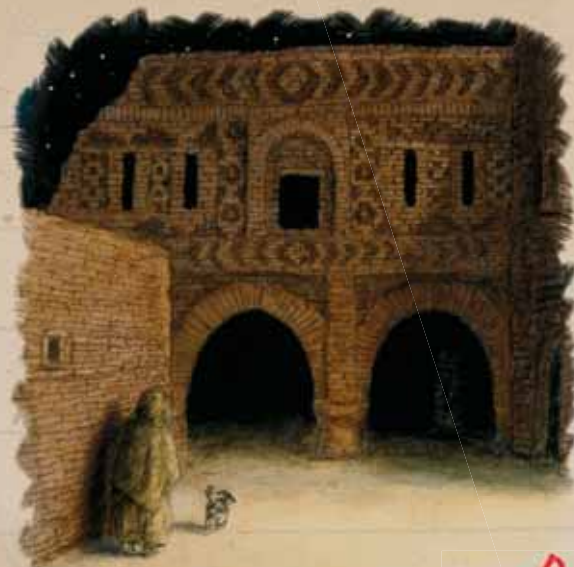

Vůbec jsem neměla
strach a pro příště
prosím o objektivní
zaznamenávání
příhod naší
výpravy.

Vydali jsme se najít pomoc. Opatrně jsme klopýtali po cestě vedoucí do středu oázy. Zanedlouho jsme došli na konec palmového háje a ocitli se v tmavé uličce mezi napůl pobořenými domy. Místo vypadalo velmi nehostinně. Z troskek jednoho z domů nedaleko od nás vyšel muž a spěchal k ohni. Z opatrnosti jsme se přitiskli do stínu a prohlíželi jsme si jeho zvláštní oděv. Byl celý zahalen do barevné látky a i kolem hlavy měl roušku, takže mu z pod ní koukaly jen pronikavé oči. Až potom jsme si uvědomili, že hledáme pomoc, a že bychom ho měli zastavit. Ta chvíle, po kterou jsme zaváhali, nám ale pravděpodobně zachránila život.

MÍSTO VYPADALO NEHOSTINNĚ A POLOROZBOŘENÉ DOMY VRHALY DO KRAJINY STRAŠIDELNÉ STÍNY. I EDGARD SE KUPŘEDU PLÍŽIL PŘIKRČENÝ K ZEMI A OPATRNĚ NAHLÍŽEL ZA KAŽDÝ ROH.

Právě v okamžiku, kdy jsme vykročili ze stínu, a bychom na cizince zavolali, spatřili jsme u ohně další stejně oblečené muže. Mezi zříceninami stálo několik stanů a na zemi kousek od nich leželi dva lidé v evropském oděvu svázaní provazy. Muži kolem nich se hádali o věci poházené na zemi a přetahovali se o nějaké peníze. Veronika začala lapat po dechu, což dělala skoro vždycky, když má z něčeho strach. Zeptal jsem se jí, co se děje, a ona ze sebe pomalu vysoukala jen dvě slova – pouštní lupiči. Pouštní co? Zeptal se Martin. Veronika konečně popadla dech a začala překotně šeptat, že jsou to určitě pouštní lupiči a že o nich hodně četla a že musíme okamžitě pryč. Když jsme spatřili dlouhé pušky opřené o sebe kolem ohně, pochopili jsme, že má Veronika pravdu. Ocitli jsme se ve velkém nebezpečí.

Stáli jsme tam na rozhraní stínu a světla ohně, ochromeni strachem a neschopni pohybu, když vzduch prořízl hlasitý jekot. Jeden z mužů ukazoval naším směrem a křikem pobízel ostatní. Ti se přestali prát o ukradené věci a rychlými skoky se vydali k nám. Už jsme na nic nečekali a obrátili jsme se na útěk. Větve křovin nás při tom šíleném běhu šlehalý do tváří a za námi se táhnul zběsilý ryk lupičů. V poslední chvíli jsme spatřili Graviton a naskákali poklopem dovnitř. Martin se vrhl k páce, přitáhl ji k sobě a Graviton se našťastí poslušně a bleskurychle odlepil od země. Bočními okénky jsme vystrašeně pozorovali, jak lupiči pročesávají oázu, aby nás našli. Naš odlet v té tmě vůbec nezpozorovali. První naše setkání s lidmi na africkém kontinentu pro nás nedopadlo zrovna nejlépe.